

Vec C-286/24

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

23. apríl 2024

Vnútroštátny súd:

Supremo Tribunal de Justiça

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

4. marec 2024

Navrhovateľka v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Meliá Hotels International, S.A.

Odporca v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Associação Ius Omnibus

[*omissis*]

Supremo Tribunal de Justiça (Najvyšší súd, Portugalsko)

7.^a Secção (siedmy senát)

[*omissis*]

[údaje označujúce vec a súd]

I. OKOLNOSTI PREDCHÁDZAJÚCE SPORU

1 ASSOCIAÇÃO IUS OMNIBUS (ZDRUŽENIE IUS OMNIBUS, Portugalsko) podala osobitnú určovací žalobu o sprístupnenie dokumentov proti **MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A.**, pričom v podstate navrholo:

1. Vyzvať Európsku komisiu, aby v prípade, ak si to želá, predložila súdu písomné pripomienky týkajúce sa jeho žiadosti.

2. Vyzvať žalovanú, aby v deň, v čase a na mieste, ktoré určí súd, predložila dokumenty vymenované v bode 62 žaloby tak, aby boli dostupné alebo sa poskytli žalobcovi, prípadne spolu s opatreniami na zabezpečenie proporcionality, ktoré bude súd považovať za vhodné.

Alebo subsidiárne:

3. Aby súd určil, ktoré z dokumentov vymenovaných v bode 62 žaloby alebo iné dokumenty, ktoré súd určí, sú striktne nevyhnutné na to, aby žalobca mohol určiť, či boli ovplyvnené všeobecné záujmy a či spotrebiteľia, ktorí majú bydlisko v Portugalsku, boli ovplyvnení protisúťažnými postupmi, ktorých sa týka žaloba, či im tieto postupy spôsobili škodu a aká je výška tejto škody.

4. Vyzvať žalovanú, aby v deň, v čase a na mieste, ktoré určí súd, predložila také dokumenty tak, aby boli dostupné alebo sa poskytli žalobcovi.

V každom prípade:

5. Sprístupniť dokumenty, ktoré sú striktne nevyhnutné na to, aby žalobca mohol určiť, či boli ovplyvnené všeobecné a rovnaké individuálne záujmy a či spotrebiteľia, ktorí majú bydlisko v Portugalsku, majú právo na náhradu škody spôsobenej porušeniami článku 101 ZFEÚ a článku 9 Lei n.º 19/2012 (zákon č. 19/2012) v rámci týchto protisúťažných postupov, spolu s opatreniami na zabezpečenie proporcionality, ktoré bude súd považovať za vhodné.

6. Oznamiť žalovanej, že žalobca zamýšľa podať v mene všetkých spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v Portugalsku, proti nej žalobu o náhradu škody

v prospech spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v Portugalsku, ovplyvnených predmetnými protisúťažnými postupmi v prípade, ak sa potvrdí poškodenie rovnakých individuálnych záujmov spotrebiteľov, s cieľom dosiahnuť, aby títo spotrebiteľia získali náhradu škody, ktorú im spôsobili tieto postupy, na účely a s účinkami, ktoré sú stanovené v článku 323 ods. 1 Código Civil (Občiansky zákonník).

Uviedlo:

- a. Európska komisia prijala 21. februára 2020 rozhodnutie vo veci AT.40528 – Holiday Pricing, podľa ktorého v období od januára 2014 do decembra 2015 žalovaná porušovala článok 101 ZFEÚ a článok 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) tým, že v zmluvách uplatňovala vertikálne postupy, ktoré rozlišovali spotrebiteľov podľa štátnej príslušnosti alebo krajiny bydliska a obmedzovali aktívny a pasívny predaj ubytovania v hoteloch, ktoré spravuje alebo vlastní, na spotrebiteľov, ktorí boli štátnymi príslušníkmi členských štátov, ktoré sama určila, alebo ktorí mali bydlisko v týchto štátoch, a preto jej bola uložená povinnosť zaplatiť pokutu v celkovej výške 6 678 000 eur.
- b. Uvedené rozhodnutie bolo prijaté v súčinnosti so žalovanou (ktorej bolo z tohto dôvodu udelené zníženie pokuty) a je právoplatné, keďže nebolo napadnuté žalobou.
- c. Žalobca si želá potvrdiť, že – ako zrejme naznačuje geografická pôsobnosť postupov opísaných v rozhodnutí – protisúťažné správania žalovanej označené v rozhodnutí poškodili všeobecné záujmy, ktoré sú v Portugalsku chránené ústavou, a rovnaké individuálne záujmy spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v Portugalsku, a prípadne určiť výšku spôsobenej škody.
- d. Vzhľadom na informácie a dokumenty dostupné verejnosti žalobca nemôže podrobne vykonať určenia uvedené v predchádzajúcom odseku ani prekročiť rámec všeobecného záveru, že postup mal účinky v Portugalsku.
- e. V prípade, že žalobca po získaní prístupu k dôkazným prostriedkom, ktoré žiada vo svojej žalobe, preukáže, že protisúťažné správania žalovanej poškodili všeobecné záujmy a rovnaké individuálne záujmy spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v Portugalsku, zamýšľa podať na základe získaných dôkazov žalobu, ktorou navrhne určiť, že došlo k protisúťažnému správaniu, a priznať náhradu škody len na základe porušenia práva hospodárskej súťaže, pričom uplatní právo podať ľudovú žalobu, ktoré mu priznáva portugalská ústava a portugalské právne predpisy, v mene poškodených spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v Portugalsku.
- f. Listom z 15. apríla 2021 žalobca požiadal žalovanú o dôkazné prostriedky, ktoré sú tu uvedené, z dôvodu a na účely, ktoré sú tiež uvedené v žalobe, a poskytol jej lehotu 15 pracovných dní na zaslanie odpovede.

- g. Listom zo 14. mája 2021 žalovaná oznámila žalobcovi, že mu nespístupní žiadny z vyžiadaných dôkazných prostriedkov, a to z dôvodov uvedených v tomto liste.
- h. Žalobca chce mať prístup k nasledujúcim dokumentom, ktoré má údaje k dispozícii žalovaná, bez toho, aby boli dotknuté iné dokumenty alebo len niektoré z nich, ktoré bude súd považovať za relevantné a (dostatočne) nevyhnutné na dosiahnutie cieľa, ktorý sleduje jeho žiadosť [omissis] [podrobnosti týkajúce sa procesného postupu]:

Na určenie a preukázanie dosahu a účinku predmetného protisúťažného postupu:

- i. „Dokument, ktorý obsahuje štandardné zmluvné podmienky žalovanej („Meliá’s Standard Terms“) používané v období od januára 2014 do decembra 2015, na ktoré sa odkazuje najmä v bodoch 19 a 24 rozhodnutia Komisie.“
- ii. 4 216 kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania uzavretých v rokoch 2014 a 2015 priamo medzi žalovanou a/alebo jej dcérskou spoločnosťou Apartotel, S.A., a sprostredkujúcimi subjektmi spomenutými v rozhodnutí, v ktorých bola uvedená výslovná podmienka, že predaj v Európskej únii sa uskutočňuje výlučne v prospech spotrebiteľov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi krajín uvedených v zmluve alebo ktorí majú bydlisko v takých krajinách, alebo alternatívne úplný zoznam uvedených zmlúv, pričom v prípade každej zo zmluvných strán sa uvedú zahrnuté hotely žalovanej, povolené územie predaja a doba platnosti zmluvy.
- iii. Dokumenty, v ktorých bude označených 140 hotelov žalovanej zahrnutých v uvedených kúpnych zmluvách týkajúcich sa ubytovania uzavretých priamo medzi žalovanou a/alebo jej dcérskou spoločnosťou Apartotel, S.A., a sprostredkujúcimi subjektmi pre predaj ubytovania, ktoré boli uzavreté v období od januára 2014 do decembra 2015.

Na určenie a preukázanie škody spôsobenej spotrebiteľom a jej vyčíslenie:

- i. Dokumenty, tabuľky alebo štúdie, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých sú uvedené celkové ročné obraty žalovanej uskutočnené od roku 2014 doteraz (rok 2021) na základe všetkých kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania v hoteloch žalovanej, ktoré sú súčasťou rekreačných komplexov, a navyše dokumenty, tabuľky alebo štúdie, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých je uvedený alebo z ktorých možno vyvodiť percentuálny podiel uvedeného obratu, ktorý sa uskutočnil na základe 4 216 zmlúv o ubytovaní v hoteloch žalovanej, ktoré sú súčasťou rekreačných komplexov, označených Európskou komisiou od roku 2014 doteraz (rok 2021).
- [ii.] Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých sú uvedené alebo z ktorých presne, odhadom alebo približne vyplývajú za obdobie od januára

2014 do konca platnosti poslednej z uvedených 4 216 kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania (ktorý pravdepodobne nastane po decembri 2015):

1. počet spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v Portugalsku a ktorí sa ubytovali v 140 hoteloch vo vlastníctve žalovanej, ktoré sú predmetom kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania s obmedzujúcimi doložkami;
2. priemerný počet nocí, v ktorých sa spotrebiteľia ubytovali v uvedených hoteloch žalovanej.

[iii.] Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých sú uvedené alebo z ktorých vyplývajú minimálne, priemerné a maximálne konečné ceny ubytovania podľa typu ubytovacej jednotky každého hotela v 140 hoteloch, ktoré sú predmetom kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania s obmedzujúcimi doložkami, a to tak pri predaji neelektronickými prostriedkami, ako aj pri online predaji, a ich časový vývoj v období od januára 2014 do decembra 2020.

[iv.] Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná, vrátane trhových štúdií, ktoré si objednala alebo ktoré získala, v ktorých sú uvedené alebo ktoré umožňujú vypočítať trhové podiely žalovanej a jej hlavných konkurentov (alebo ich odhady) v období od januára 2014 do konca platnosti poslednej z uvedených 4 216 kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania v každom členskom štáte Únie.

[v.] Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná, vrátane trhových štúdií, ktoré si objednala alebo ktoré získala, ktoré opisujú alebo z ktorých možno vyvodiť jednotlivé typy alebo profily hostí ubytovaných v rozličných kategóriách hotelov spomedzi 140 hotelov, ktoré sú predmetom kúpnych zmlúv s obmedzujúcimi doložkami označenými v rozhodnutí, ako aj ich priemerné modely spotreby.

[vi.] Žaloby o náhradu škody podané proti žalovanej v ktoromkoľvek členskom štáte EHP spotrebiteľmi alebo združeniami spotrebiteľov na základe protisúťažných postupov žalovanej, ktorých sa týka rozhodnutie Európskej komisie [alebo alternatívne označenie príslušných čísel súdnych konaní].

*

Po uskutočnení i) oznámenia Európskej komisii; ii) oznámenia všetkým spotrebiteľom na území Portugalska verejnou vyhláškou a iii) oznámenia žalovanej:

Európska komisia uviedla, že nepredloží písomné pripomienky.

[omissis]

[omissis] [dokumenty predložené účastníkmi konania a ich použitie v konaní]

*

Následne bol vydaný rozsudok, ktorým sa vyhovel žalobe a v ktorom sa konštatovalo:

„1. Tento súd vyzýva spoločnosť MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A., [omissis], aby [omissis] mu predložila a založila do spisu tak, aby boli dostupné a poskytli sa žalobcovi na technickom nosiči, nasledujúce dokumenty:

i. „Dokument, ktorý obsahuje štandardné zmluvné podmienky žalovanej (‘Meliá’s Standard Terms’) používané v období od januára 2014 do decembra 2015, na ktoré sa odkazuje najmä v bodoch 19 a 24 rozhodnutia Európskej komisie.

ii. 4 216 kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania uzavretých v rokoch 2014 a 2015 priamo medzi žalovanou a/alebo jej dcérskou spoločnosťou Apartotel, S.A., a sprostredkujúcimi subjektmi spomenutými v rozhodnutí, v ktorých bola uvedená výslovná podmienka, že predaj v Európskej únii sa uskutočňuje výlučne v prospech spotrebiteľov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi krajín uvedených v zmluve alebo ktorí majú bydlisko v takých krajinách, alebo alternatívne úplný zoznam uvedených zmlúv, pričom v prípade každej zo zmluvných strán sa uvedú zahrnuté hotely žalovanej, povolené územie predaja a doba platnosti zmluvy.

iii. Dokumenty, tabuľky alebo štúdie, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých sú uvedené celkové ročné obraty žalovanej uskutočnené od roku 2014 doteraz (rok 2021) na základe všetkých kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania v hoteloch žalovanej, ktoré sú súčasťou rekreačných komplexov, a navyše dokumenty, tabuľky alebo štúdie, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých je uvedený alebo z ktorých možno vyvodiť percentuálny podiel uvedeného obratu, ktorý sa uskutočnil na základe 4 216 zmlúv o ubytovaní v hoteloch žalovanej, ktoré sú súčasťou rekreačných komplexov, označených Európskou komisiou od roku 2014 doteraz (rok 2021).

iv. Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých sú uvedené alebo z ktorých presne, odhadom alebo približne vyplývajú za obdobie od januára 2014 do konca platnosti poslednej z uvedených 4 216 kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania (ktorý pravdepodobne nastane po decembri 2015):

1. počet spotrebiteľov, ktorí majú bydlisko v Portugalsku a ktorí sa ubytovali v 140 hoteloch vo vlastníctve žalovanej, ktoré sú predmetom kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania s obmedzujúcimi doložkami;

2. priemerný počet nocí, v ktorých sa spotrebiteľia ubytovali v uvedených hoteloch žalovanej.

v. Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná a v ktorých sú uvedené alebo z ktorých vyplývajú minimálne, priemerné a maximálne konečné ceny ubytovania podľa typu ubytovacej jednotky každého hotela v 140 hoteloch, ktoré sú

predmetom kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania s obmedzujúcimi doložkami, a to tak pri predaji neelektronickými prostriedkami, ako aj pri online predaji, a ich časový vývoj v období od januára 2014 do decembra 2020.

vi. Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná, vrátane trhových štúdií, ktoré si objednala alebo ktoré získala, v ktorých sú uvedené alebo ktoré umožňujú vypočítať trhové podiely žalovanej a jej hlavných konkurentov (alebo ich odhady) v období od januára 2014 do konca platnosti poslednej z uvedených 4 216 kúpnych zmlúv týkajúcich sa ubytovania v každom členskom štáte Únie.

vii. Dokumenty, ktoré má k dispozícii žalovaná, vrátane trhových štúdií, ktoré si objednala alebo ktoré získala, ktoré opisujú alebo z ktorých možno vyvodit' jednotlivé typy alebo profily hostí ubytovaných v rozličných kategóriách hotelov spomedzi 140 hotelov, ktoré sú predmetom kúpnych zmlúv s obmedzujúcimi doložkami označenými v rozhodnutí, ako aj ich priemerné modely spotreby.

2. Predmetné dokumenty budú sprístupnené len účastníkom konania, ich právnym zástupcom a znalcom viazaným povinnosťou mlčanlivosti.

3. Žalobca použije informácie obsiahnuté v spomenutých dokumentoch len na podanie žaloby o náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže a nemožno ich použiť na iný účel.“

- 2 Po tom, čo žalovaná podala odvolanie, Tribunal da Relação (odvolací súd, Portugalsko) v celom rozsahu potvrdil napadnutý rozsudok.
- 3 Supremo Tribunal de Justiça [Najvyšší súd (ďalej len „STJ“)] predbežným rozhodnutím zo 7. februára 2024 rozhodol, že kasačný opravný prostriedok je prípustný.

V uvedenom rozhodnutí sa konštatovalo:

„[omissis]

okrem toho, že neexistujú relevantné predchádzajúce rozhodnutia [STJ], táto oblasť je veľmi zložitá a vyžaduje si náročný výklad, keďže vyžaduje spoločný rozbor vnútroštátnych právnych predpisov a právnych predpisov Únie so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora, ktorá už existuje v tejto oblasti (pozri rozsudky vydané vo veciach C-163/21, body 67 a 68, a C-57/21, body 72 až 77).

[omissis]

[omissis]“ [odôvodnenie prípustnosti kasačného opravného prostriedku]

- 4 **Otázka, ktorú má posúdiť STJ** v rámci „osobitnej určovacej žaloby o sprístupnenie dokumentov“, ktorú podala ASSOCIAÇÃO IUS OMNIBUS proti MELIÁ HOTELS INTERNATIONAL, S.A., si vyžaduje posúdiť a uplatniť vnútroštátne právo a právo Únie; najmä je potrebné objasniť, ako sa majú vyložiť

a uplatniť článok 5 ods. 1 až 3 smernice 2014/104/EÚ z 26. novembra [2014] a články 12 a 13 Lei n.º 23/2018 (zákon č. 23/2018) z 5. júna 2018, najmä pokiaľ ide o splnenie požiadaviek realizovateľnosti, nevyhnutnosti a proporcionality, od ktorých závisí prijatie opatrení na sprístupnenie informácií navrhovaných v prejednávanej veci.

Návrhy predložené žalobcom si tiež vyžadujú posúdenie, výklad a uplatnenie právnych predpisov Únie.

Navrhovateľka v konaní o kasačnom opravnom prostriedku sa domnieva, že treba podať návrh na začatie prejudiciálneho konania, a uvádza konkrétne otázky, ktoré sa majú predložiť.

[STJ] si uvedomuje, že z judikatúry (vnútroštátnych súdov a súdov Únie) a právnej náuky vyplýva názor, že súdny orgán nie je povinný podať návrh na začatie prejudiciálneho konania len v prípade, ak je otázka taká zrejmá, že nenecháva priestor pre žiadnu dôvodnú pochybnosť, pokiaľ ide o spôsob, akým sa má vyriešiť (doktrína *acte clair*).

V zásade platí všeobecné pravidlo, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je podľa článku 267 druhého a tretieho odseku ZFEÚ len fakultatívny.

Existujú však výnimky z tohto pravidla.

Jedna z nich vyplýva z tretieho odseku uvedeného článku 267 ZFEÚ, podľa ktorého je podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania povinné, ak sa položí otázka „pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva“, teda keď sa otázka položí pred vnútroštátnym súdnym orgánom, ktorý rozhoduje v poslednom stupni, ako je to v prípade STJ.

Tiež je však nesporné, že povinnosť podať návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorú má STJ – vnútroštátny súdny orgán, ktorý rozhoduje v poslednom stupni –, nie je absolútna.

Existujú však výnimky z tohto pravidla a jednou z nich je, že ustanovenie, ktoré sa má uplatniť, je také jasné a zrejmé, že nenecháva priestor pre žiadnu dôvodnú pochybnosť (pozri v tejto súvislosti Mariana Nogueira Sá, *Artigo 267 ZFEÚ: Lex Imperfecta? Das Consequências da Omissão do Reenvio Prejudicial à Luz da Lei Civil Portuguesa*, s. 24 a nasl., kde autorka cituje rozsudok Súdneho dvora vo veci Cilfit a vymenúva tri situácie, v ktorých je vnútroštátny súdny orgán napriek tomu, že rozhoduje v poslednom stupni, oslobodený od povinnosti podať návrh na začatie prejudiciálneho konania).

Ide tu o výnimku z povinnosti podať návrh na začatie prejudiciálneho konania, a preto „vnútroštátny súdny orgán, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, si musí byť istý, že predmetný

výklad je tiež zrejmy pre ostatné súdne orgány členských štátov a pre Súdny dvor“ (Alessandra Silveira, c. d., s. 4).

Podľa bodu 44 rozsudku [Súdneho dvora] z 9. septembra 2015, Ferreira da Silva e Brito, ktorý je citovaný a komentovaný v citovanom diele Alessandry Silveiry, sa preto „vnútroštátny súd, proti ktorého rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, musí obrátiť na Súdny dvor, aby tak zabránil riziku, že dôjde k nesprávnemu výkladu práva Únie“.

Z toho vyplýva, že ak sa nepodá návrh na začatie prejudiciálneho konania, môže byť narušená účinná súdna ochrana práv, ktoré právo Únie priznáva osobám podliehajúcim súdnej právomoci.

Vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora treba konštatovať, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje v poslednom stupni, „si musí splniť povinnosť podať návrh na začatie prejudiciálneho konania, pokiaľ sa v konaní pred ním položí otázka týkajúca sa práva Únie“.

Od tejto povinnosti je oslobodený len vtedy, ak dospeje k záveru, že „táto otázka nie je relevantná alebo že predmetné ustanovenie práva Únie vyložil Súdny dvor alebo že správne uplatňovanie práva Únie je také zrejme, že nenecháva priestor pre žiadnu dôvodnú výkladovú pochybnosť“ (Alessandra Silveira, c. d., s. 14).

V prejednávanej veci, ako sa navyše uvádza v predbežnom rozhodnutí, ktorým sa rozhodlo, že kasačný opravný prostriedok je prípustný, je potrebné určiť, akými kritériami „sa má riadiť splnenie požiadaviek realizovateľnosti, nevyhnutnosti a proporcionality na účely uplatňovania mechanizmu sprístupňovania špecifických dokumentov LPE, najmä či na tento účel postačuje len odvolať sa na rozhodnutie Európskej komisie, ktorým sa konštatuje porušenie“.

Nie je známe žiadne rozhodnutie STJ týkajúce sa otázky, ktorá je predmetom prejednávanej veci.

Ako sa konštatuje v uvedenom predbežnom rozhodnutí [STJ], „okrem toho, že neexistujú relevantné predchádzajúce rozhodnutia [STJ], táto oblasť je veľmi zložitá a vyžaduje si náročný výklad, keďže vyžaduje spoločný rozbor vnútroštátnych právnych predpisov a právnych predpisov Únie so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora, ktorá už existuje v tejto oblasti (pozri rozsudky vydané vo veciach C-163/21, body 67 a 68, a C-57/21, body 72 až 77)“.

Ako správne uvádza navrhovateľka v konaní o kasačnom opravnom prostriedku, prejednávaná vec sa týka „**výkladu a uplatňovania predpisov, ktoré sú založené na smernici týkajúcej sa žalôb o náhradu škody, konkrétnejšie článku 5 ods. 1 tejto smernice a požiadavky pravdepodobnosti škody, ktorá je v ňom stanovená**“ a vzhľadom na to, že STJ je najvyšší vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje v poslednom stupni, táto otázka musí byť predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania v súlade s **článkom 267 ZFEÚ písm. b)**.

[omissis]

[omissis] [prejudiciálna otázka v znení navrhnutom navrhovateľkou v konaní o kasačnom opravnom prostriedku]

- 5 Vzhľadom na všetky uvedené úvahy sa STJ domnieva, že je potrebné prerušiť konanie a v súlade s článkom 234 Zmluvy o ES predložiť Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania (pričom cieľom tohto systému je zaručiť základnú zásadu právneho poriadku [Únie]: zásadu jednotného výkladu práva Únie).

[omissis]

II. Rozhodnutie

[Účastníci konania sa po tom, čo boli vyzvaní, aby sa vyjadrili k návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý sa mal predložiť Súdnemu dvoru, k tomu návrhu vyjadrili. STJ uznesením pripustil, že je potrebné doplniť prvú prejudiciálnu otázku, ktorou by sa v prípade, ak by odpoveď na ňu bola kladná, vyriešil predmetný problém. Uznesením STJ, ktoré je súčasťou tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, STJ kladie nasledujúce prejudiciálne otázky].

Vzhľadom na vyššie uvedené a v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami sa konštatuje, že nie je možné pokračovať v konaní o kasačnom opravnom prostriedku, a Súdnemu dvoru Európskej únie sa predkladajú nasledujúce prejudiciálne otázky, pričom konanie sa prerušuje, kým Súdny dvor nerozhodne:

1. Uplatní sa článok 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 na žalobu o sprístupnenie dôkazných prostriedkov pred podaním žaloby o náhradu škody v zmysle článku 2 bodu 4 uvedenej smernice?

V prípade, ak je odpoveď na predchádzajúcu prejudiciálnu otázku kladná:

2. Vyžaduje vždy požiadavka pravdepodobnosti škody odvodená z článku 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014, aby žiadateľ preukázal, že v prejednávacom prípade je pravdepodobnejšie, že zastupovaným spotrebiteľom, ktorí sú v tomto prípade obyvateľmi Portugalska, vznikla škoda, než že im nevznikla škoda?

3. Môžu vnútroštátne sudy založiť kritérium pravdepodobnosti škody v súlade s článkom 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 výlučne na existencii rozhodnutia prijatého príslušnými orgánmi pre oblasť hospodárskej súťaže[?] Konkrétne, ako ovplyvní túto analýzu skutočnosť, že ide o rozhodnutie

prijaté v rámci konania o urovnaní týkajúceho sa vertikálneho porušenia práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa?

[*omissis*]

V Lisabone 4. marca 2024 [konanie]

PRACOVNÝ DOKUMENT